

Hrvatski List

izlazi u Puli, svaki dan u 6 sati ujutro

Pojedini broj 8 helera

Mjesečna pretplata 2 K 40 h

Oglasi 30 h Petit-redak

Godina II.

Odgovorni urednik:
Josip Bain, Pula

Subota, 15. travnja 1916.

Tiskom i nakladom
Jos. Krmpotić, Pula

Broj 275

Sve ruske i talijanske navale krvavo suzbijene.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 14. travnja. (D. u.) Službeno se javlja:

Rusko bojište.

Jučer su naše linije stajale na donjoj Stripi, na Dnjestru i sjeveroistočno od Černovica pod žestokom vatrom. U noći došlo je u kutu na ušću od donje Stripe i jugoistočno od Bučca do jakih bojeva u predpolju, koji djelom još traju. Na najjužnijem kraju bojnog polja povukli smo posadu s pomaknutih jaraka u glavne položaje. Sjeveroistočno od Jaslovjeca bio je također neprijatelj prodro u naš prednji položaj, ali smo ga brzo protunavalom opet izbacili, zarobivši mu 1 časnika, 3 zastavnika i 100 momaka. Na cesti, koja vodi iz Bučca u Čortkov osvojilo je a.-u. četaško zapovjedništvo iznenadnom navalom rusku prednju poziciju. I protiv fronte vojske nadvojvode Josipa Ferdinanda razvilo se neprijateljsko topništvo veliku djelatnost.

Talijansko bojište.

Nastavio se je i jučer na jednoj i drugoj strani topovski oganj, u koliko su to dopuštale prilike opažanja. Na Mrzlom su Vrh u osvojile naše čete prednji položaj, te su suzbile opetovane protunavale zadavši Talijanima teških gubitaka. Kod Boveca i Pontebbe naše je topništvo uhvatilo neprijateljske položaje pod žestokom vatru. Na tirolskoj je fronti prešao neprijatelj na mnogo mjesta u navalu. Suzbili smo njegove pokušaje, da osvoji u Sugani naše položaje na vrhovima objestrano od Novaleda. Na cesti u Tonale ispraznile su naše čete prošle noći obrambeni zid južno od Sperona, te su se utvrdile u bližnjim položajima. U području Adamella zaposjeli su alpinci pogrianični hrbat Dossou di Geneve. Južno od Stillferschaja izjavio se je neprijateljski napadaj protiv vrha Scorzuzzo.

Jugoistočno bojište.

Položaj nepromijenjen.

Zamjenik poglavice generalnog stožera pl. Hötter, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 13. travnja. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Ne računajući tu i tamo živahnih, a u području Moze ljuhtih topovskih bojeva, nema ništa osobita. Navalni su se pokušaji na lijevoj Moze utrnuli pod našom topovskom vatrom u samim izlaznim jarovima.

Istočno bojište.

Suzbili smo krvavo ruske nasrtaje kod Garbunovke i južno od Naročkog jezera. Isto su tako bezuspješnim ostali neprijateljski podhvati protiv položaja na Serveču sjeverno od Zirina.

Balkansko bojište.

Neprijateljsko je topništvo bilo jučer na istoku od Vardara od časa do časa vrlo djelatno. Neprijateljski su letio bacali u noći od 12. do 13. o. mj. bez nikakvog uspjeha bombe na Gjevجلي i Bogorodicu.

Vrhovno vojno vodstvo.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 14. travnja. (D. u.) Glavni stan javlja:

Iračka fronta.

Od onih 3000 palih neprijateljskih vojnika pripadalo je 13. Kitchenerovoj diviziji. Imali smo u toj bitci 79 mrtvih, 168 ranjenih i 9 nestalih.

Kaukaska fronta.

Položaj je nepromijenjen. Uslijed zla vremena izvrgle su se operacije u dolini rijeke Čorok u neznatne mjestne okršaje.

Brzujavi. Rat.

Osnovani zračni napadaj na Njemačku.

Rotterdam, 13. Kako se potvrđuje iz Londona, postavio se je Daily Mail na čelo gibanja, koje predlaže, neka veliko jato zrakoplova, sastavljeno od najboljih zrakoplova sviju država četvornog saveza, poduzme navalu na njemačko carstvo.

Njemačka.

Njemački car na ratnoj službi božjoj.

Berlin, 14. (D. u.) Njemački je car bio danas u velikom glavnom stanu na ratnoj službi božjoj, koju je održao kardinal Hartmann.

Balkan.

Nova naslija protiv Grčke.

Frankfurt, 13. Frankfurter Zeitung javlja: Četvorni je savez saopćio grčkoj vladi, da će u grčkim lukama Jonskog, Egejskog i Kretskeg mora biti ustanovljena osloništa za mornaricu protiv njemačkih podmornica.

Što se traži od Grčke.

Zürich, 12. Švicarska Telegrafska Informacija javlja iz Atene: Grčka je vlada otklonila

zahtjev četvornog saveza radi prolaza četa sa otoka Krfa u Solun preko grčkog područja, jer da je Krf potpuno okužen kužnim bolestima. Samo mjeseca marta ustanovljeno je bilo na Greima preko stotinu slučajeva smrti od kolere.

Atena, 12. O konačnom rješenu ministarske krize se danas službeno javlja, da državni odvjetnik Chatzakos, koji uživa glas kao jednog od prvih pravnika u Grčkoj, preuzima ministarstvo pravde, koje da napušta Rallis. a ovaj ponijeti opet da nastupa mjesto ministra financija, koje je ispraznjeno uslijed odstupa Dragumisa. Tomu javljaju vladini krugovi, da ta upadica nema nikakve važnosti i da ona ne će ni najmanje utjecati na daljnje držanje ministarstva: politika će se vlade i uza sve poteškoće, koje četvorni savez sprema grčkim financijama, nastaviti najvrjednije odlučnošću, te se prena tomu može držati, da su se pokušaji entente i onih oko Venizelosa, prema kojima bi se imala izazvati promjena kabineta, jado i tužno izjalovili.

Dopusti rumunjskih vojnika.

Basel, 13. Baseler Nachrichten javljaju, da je bilo otpuštenih 140.000 rumunjskih vojnika u svrhe poljskih ratnja.

Dogodjaji na moru.

Mine pred Krfom.

Geneva, 13. Petit Parisien javlja iz Krfa, da su grčke ribarske ladje pomogle kod polaganja mina. Danas je dokazano, da su neprijateljske podmornice u Jadranskom moru tako usavršene, da mogu bez zaprijetka polagati mine. Cesta na Krf je puna mina, od kojih su do sada izvukli samo tri, tako, te je plovidba teško ugrožena. Nedavno potopljene transportnog parobroda Ginetto u krfskom kanalu prouzročila je jedna od tih mina.

Nastradali brodovi.

London, 14. (D. u.) Lloyd javlja: Engleska je jedrenjača Invelyon bila potopljena od podmornica Parobrodi Anfu i Adamsohn bili su torpedovani i potopljeni. Parobroda je Alorcity nestalo.

Barcelona, 14. (D. u.) Iz Palamed Mallorca javlja se: Brod je Jaime Roehm primio čamac za spasavanje sa brodolomcima francuskog parobroda Vega (2957 t.). Vega je susrela podmornicu, koja je potopila rusku jedrenjaču i engleski parobrod od 10 hiljada tona.

— Prispio je parobrod Villena s dijelom posade engleskog parobroda Argus.

— Unisao je u luku i parobrod Mallorca iz Palme s posadom potopljenog engleskog parobroda Orlokhead.

Neutralne države.

Buna u Kitaju.

Shanghai, 14. (D. u.) Guverner je pokrajine Kiangsi proglasio pokrajiniu neodvisnom.

je na tisuću rublji, za stare, potpuno bijele briljante plaća se čitavo imanje.

Ispred juvelirskih izloga stoje ljudi, nemarno odjeveni, koji sjaj dragog kamena gutaju očima, kao što gladni besposioci gutaju životne namirnice iz izloga prodavnica. Ovi ljudi sa okamenjenim zanosom na licu, kao kod mješeara, ulaze u radnju i kupuju, bez cenkanja sa desetinu tisuća. Po rdjavom njemačkom ugovoru, toplim krmima, po pokretima a naročito po ovoj demonskoj razuzdanosti poznaju se u njima odmah — Rusi. Bijele i crvene futrole se odmah gube po džepovima. Kupac plašljivo izlazi iz dućana, a prodavač se smješka i ponizno klanja. Takav kupac čini vam utisak, kradljivca... Ova nečuvana tražnja briljanata dolazi otuda, što se mnogi basnoslovno brogate, a ova bogastva se dižu na osnovu velikog broja propalih egzistencija. Između bogatstva i siromaštva, napravila se kod nas u Rusiji, provala bez dna. Oluja katastrofe je srećne i nesrećne kod nas, podijelila u dvije nejednake gomile. Čitave gomile novih milijunara skupljeno je u našim bankama, tvornicama, radionicama, gostionicama i prodavnicama. Široka polja pravih ranika su opustjela i ispražnjena pod pritiskom velike nevolje. Izmušane, nalazite kod nas razne Čičkove i Krićinske — te virtuozne svakovrsne prijevare.

Veći dio naših novih milijunara, ne zahvaljujući poštenom radu za svoje milijune već prosto kradji. Na današnjem Olympu bogataša sjede pored zelenala i spekulanata još i podmišljivi. Između trgovina i kradje je pala granica. Skoro ćemo moći svoju ruku bez razmišljanja pružiti samo najsiromašnijem čovjeku. Krvlju natopljena zemlja sveli se prokletstvom nad zemaljskim knezom. Vlasnici palata, zlata i dragocjenosti nose Kainovo obilježje, i oni ga skrivaju pod sjajem dragoga kamena.

Upoznao sam se u inostranstvu sa jednim velikoprodavcem briljanata. Mnogu količinu ovoga dragoga kamena nosio je iz Parisa u Petrograd. Oteče mi ih iz ruku. Još deset puta više bih prodao. Kod vas se sad plaše od novca. Nakon svakog rata pojave se kod vas parnice, koje obraćaju na se pažnju. Ulozi po bankama, stečena imanja i kuće bili bi jaki dokazi protiv kradje. Sad su riješili, da ne stvaraju ovakove dokaze. Brilijanti

se mogu lako skriti. Deset bistrnih briljanata čine čitavo imanje.

I ovo bogastvo raste. Cijena briljantima skače za deset do dvadeset procenata. I stoga sada svi kod vas kupuju briljante. U Rusiji leže sad skrivene dragocjenosti koje vrijede milijarde. Krv ih je uvukla u Rusiju. Najbistrije drago kamenje leži skriveno u prljavom prsluku zelenala. Kada se bude njihov sjaj, ljudskom podlošću, ugasio kada zrači zemaljskih zvijezda budu išezli zemaljskim kamalom — tada će briljanti izgubiti svoju vrijednost. A juveliri bi tada propali*.

Posredovanjem Carice-Majke oslobođen je ruskoga ropstva. Iz Pfindera javljaju Tiroler Anzeiger-u: Medecinar Johann Lamprecht služio je kao strijelac u Galiciji. Bolestan je došao u Przemisl, a odatle u rusko ropstvo. Sredinom decembra 1915. godine došlo je u Sibir izaslanstvo Crvenoga Krsta našim ratnim zarobljenicima. Jedna od gospođa pl. M. opasno se razboljela. Nnš medicinar je liječio najbriljavnije četiri neilije. Kada se gospođa oporavila toliko da se mogla krenuti na put, zamolila je i dobila gospodina Lamprechta kao ljekarskog pratioca do Petrograda. Tamo je gospođa pl. M. pokušala svima sredstvima svoga vjernog čuvara — ona ga je nazivala svojim ratnim sinom, a on nju svojom ratnom mamom — da spasi. Uzalud. Gospođa pl. M. se onda obrati na materinsko srce carice-majke. Ove dvije gospođe su se sporazumile brže nego dva državnika i — Lamprecht je dobio slobodu, da se vrati kući. Putovao je preko Stockholma i Kopenhagena. Odavde je medecinar pisao svojoj dragoj majci. On se nada, da će za kratko vrijeme svoju dragu mnogo napaćenu majčicu moći zagrliti.

Dopisnica uredništva.

Prijatelj mladeži: Ako je moguće, šaljite nam još po koju narodnu priču.

„Hrvatski List“ može se kupiti već u 6 i pol sati ujutro u našoj prodavnicil Via Sissano broj 3 (Uprava „Il Gazzettino di Pola“), gdje se prodaje takodjer „Polar Tagblatt“.

POZIV.

Veprinačko društvo za štednju i zajmove, registrirana zadruga na ograničeno jamčenje, obdržavati će dne **30. aprila 1916.** u 4 sata po podne u Veprincu kbr. 5 svojoj

XIII. redovitu glav. skupštinu sa slijedećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika prošlogodišnje glavne skupštine.
2. Izvještaj upravnog odbora o djelovanju zadruge u god. 1915.
3. Izvještaj nadzornog odbora o računima za god. 1915.
4. Odobrenje zaključnog računa za god. 1915.
5. Izbor upravnog i nadzornog te pomirbenog suda.
6. Zaključak glede uporabe čistog dobitka.
7. Slučajni i predlozi savjeti.

Godišnji obračun izložen je zadrugarom na uvid u društvenoj pisarni u Veprincu.

VEPRINAC, 12. aprila 1916.

Odbor.

Podupirajte Družbu!

Trgovina gotovog odijela i rubenine za gospodu

Leo Scordilli

Trg Custoza 63.

ponovno je otvorena te prodaje uz najniže cijene.

ISTARSKA POSUJILNICA U PULI.

Tko želi uložiti sigurno svoj novac na štednju, tko ima platiti „POSUJILNICI“ interes ili štogod na račun svog duga, tko bi htio u potrebi da digne koliko iz svog uloška kod „POSUJILNICE“,

taj neka se obrati

u „Narodni Dom“ (palača „ISTARSKE POSUJILNICE“) u II. kat na pisarnu Dra. L. SCALIER, odvjetnika i vojničkog branitelja, i to u svaki delavni dan od 9—12 prije te od 3—7 sati poslije podne.

Posujilnica plaća na uloške 4 $\frac{1}{2}$ % kamata.

Samson.

Narodna priča iz Tinjana. — Zabilježio prijatelj mladeži.

Jedanput je živi jedan jak čovik, a zva se je Samson. Jedan dan je doša k jenemu malemu ovcaru Pavliću. Tjaj dječak je bi na vrh duba, pak mu reče Samson: „Ča delaš tole mali?“ „Gledam kako mi ovce pasu.“ Samson reče: „Hodi mali doli, ač ti ne znaš kako san ja jak“ i uzme grotu u ruke i stare je kako da je zemlja. Mali Pavlič uz je žepa skutu, stisne ju i reče: „Vidiš, ja imam morsku grotu, s koje voda teče. Ja sam jači.“ Samson se prestraši i zamoli malega Pavlića: „Hodi doli z duba, ja i ti ćemo delat čudesa po svitu; ja sam jak, ma ti si još jači.“ Mali poslušao i poje veselo s njim. Došli su Samsonovoj materi. Samson reče: „Da biš ti, majko znala, kako je ta mali jak.“ Mat odgovori. „Ja ne verujem; hote vi oba po drva, pak év vidit ki ste jači!“ Šli su. Samson zgubi dva, tri duba da ih nosi doma. Mali Pavlič je se jedan konop i veže za jedan dub, pak je si vezat sve oko boske. Samson ga pita: „Ča ćeš, mali?“ „Ja éu svu bosku zet doma na jedanput; ča

imamo svaki dan simo hodit po drva?“ — Samson ga počne moliti, neka pušti bosku i neka ne zame nič doma, ač bi mu bila na putu ova boska.

Drugi dan su šli po vodu. Samson je se jenu bačvu na gancé (oprava, na kojoj seljaci na pásu kosijer nose), a Pavlič je se svoj konop. Samson je natoči bačvu i je sti da nosi doma. Pavlič veže konop za jenu živu grotu. Samson ga pita: „Ča pensáš, Pavliču moj?“ — On mu reče: „Ja éu svu tu lokvu povuč doma; ča ée to svaki dan hodit z bačvom po vodu?“ Samson ga poče opet prosit neka pušti lokvu onde. — Kad su došli doma povidi Samson materi: „Da biš, majko, znala kako je ta naš mali Pavlič jak; on je sti sada svu lokvu doma povuč.“

Treći dan su šli, ki ée dalje jenu železnu palicu hitit, ka je bila teška 150 kil. Kad su došli na vrh Učke, Samson mahne i hiti palicu daleko — daleko. Poje po nju, da ée je sada Pavlič hiti, Pavlič zame palicu i poče vikati: „Ljudi božji! — ki ste na zemlji, ki ste na moru, čuvajte se!“ — Samson stane vikati: „Nemoj, nemoj, u ime božje; ti biš čuda svita zatra da hitiš palicu.“ Pokle su šli na jenu njivu, ki ée više hitit

jenu grotu. Samson hiti strašno visoko. Pavlič išče, išče, pak je naša jenega skrlija (švrjluga ptica) i spusti ga u zrak. Skrli zleti ravno gori do oblaki i zakanta. Samson pita: „Ča je to, ča?“ Pavlič reče: „Ne bojte se, ne; to švite što zrak presika, ač gre silnom brzinom.“

Samson je vidi, da ne more z malin Pavličén nič dobit. Složili su se da te skupa u miru i slozi živet. Kupili su jedan dan jenu bosku. Samson pošalje Pavlića po heče. Pavlič poje, ali sad ujde s punom vrećicom heči ča. Pasa kraj jenega ovcara. Kupi ovcu za 12 flovini, prereže joj truh i hiti joj ulita na jedan grm, pa reče ovcaru: „Ku ki pasa tuda i ku te pita, da li je ki tuda pasa, rezi da je i kad je teče doša, da si je truh razreza i hiti ulita (crijeva) na grm, a pokle da je vreda — vreda (brzo) teka. — Malo zatim: pasa onud Samson, da ée naé Pavlića. Pita ovcara: „Je li ki tuda pasa?“ — On mu povida kako je reka Pavlič. Samson se i sad, sirota, prevari. Razreže si truh, da ée on morebit ulovit Pavlića. Ala ma ga ulovi! Sad mora onde ostat mrtav.